

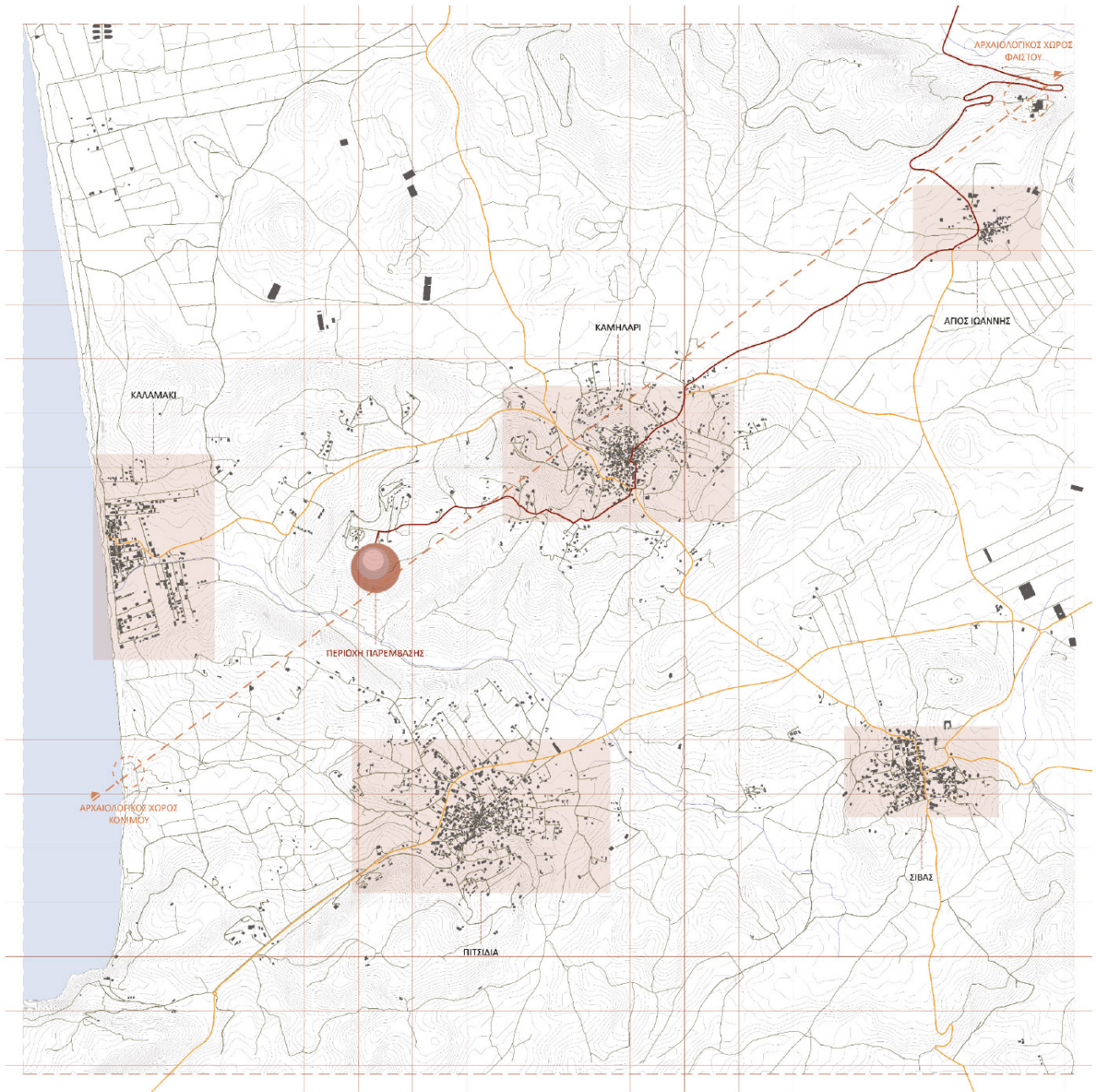
“Ξένιος... Διόνυσος εν μέσω ορέων”, βαρυτικό οινοποιείο και ξενώνες αγροτουρισμού στη Νότια Κρήτη

Αγγελική Καλαϊτζάκη, Νεφέλη Κυπριάνου - 15/06/2026

Διπλωματική Εργασία

Φοιτητική ομάδα: Αγγελική Καλαϊτζάκη, Νεφέλη Κυπριάνου
Επιβλέπων καθηγητής: Γυφτόπουλος Σταύρος
Σύμβουλος καθηγήτρια: Μπουγιατιώτη Φλώρα-Μαρία
Εκπαιδευτικό ίδρυμα: Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο
Φεβρουάριος 2025

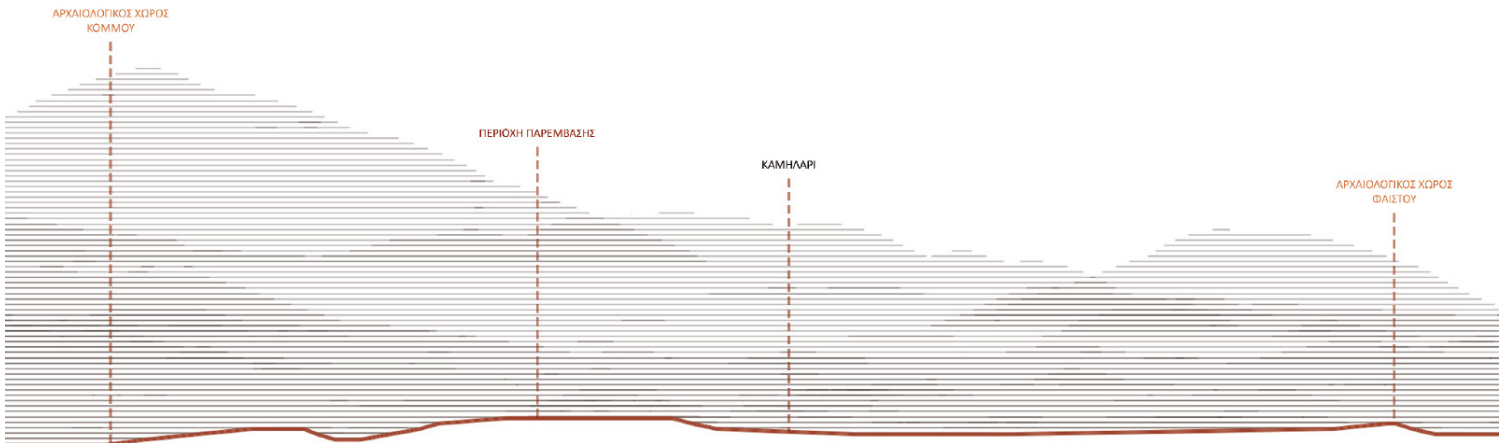
Το θέμα της παρούσας διπλωματικής αφορά τον σχεδιασμό ενός βαρυτικού οινοποιείου και ξενώνων αγροτουρισμού στη Νότια Κρήτη. Αφενός, επιδιώκεται η ενασχόληση με τον πρωτογενή και τον παραγωγικό τομέα, οι οποίοι φαίνεται να φθίνουν στην περιοχή, και αφετέρου επιχειρείται η λειτουργική ανάπτυξη στο νησί της Κρήτης, φέρνοντας στο προσκήνιο ένα εναλλακτικό μοντέλο τουρισμού, τον οινοτουρισμό.

- κύριος οδικός άξονας πρόσβασης στην περιοχή παρέμβασης
- κύρια επαρχιακή οδός
- δευτερεύουσα επαρχιακή οδός
- ποτάμια - ρέματα
- θάλασσα

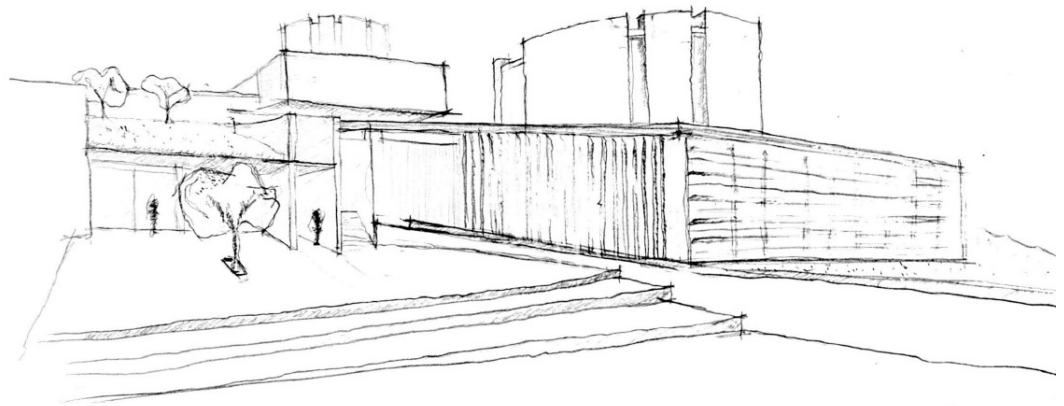
**ΧΑΡΤΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ
ΕΥΡΥΤΕΡΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ**

ΤΟΜΗ ΕΔΑΦΟΥΣ

Μέσω επέκτασης ενός υπάρχοντος δικτύου με επισκέψιμα οινοποιεία (οινικές διαδρομές), στοχεύεται η ανάδειξη του αρχαιολογικού πλούτου στην περιοχή της Μεσσαράς.

Καθώς στόχο αποτελεί ο σχεδιασμός οινοποιείου βιώσιμου χαρακτήρα, επιλέγονται ορισμένες στρατηγικές με βάση, μεταξύ άλλων, την παραγωγική διαδικασία. Αρχικά, επιλέχθηκε το μοντέλο βαρυτικού οινοποιείου, με απώτερο σκοπό την ελάχιστη δυνατή κατανάλωση ενέργειας. Αυτός ο τύπος βασίζεται στη βαρύτητα για τη μεταφορά του κρασιού, μεταξύ των σταδίων παραγωγής, αντί για αντλίες. Είναι σχεδιασμένο σε επίπεδα, όπου τα προϊόντα της διαδικασίας ρέουν φυσικά. Επιπλέον, βιώσιμη στρατηγική αποτελεί η συλλογή υποπροϊόντων του παραγόμενου οίνου για την εξαγωγή ρακής, σε ειδικά διαμορφωμένο χώρο.

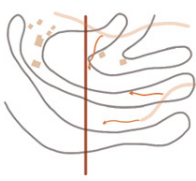
Η περιοχή μελέτης και, κατ' επέκταση παρέμβασης, επιλέχθηκε συνδυαστικά λόγω των χαρακτηριστικών του κλίματος, της θέσης και του τοπογραφικού ανάγλυφου.

Το σημείο παρέμβασης βρίσκεται ανάμεσα σε Φαιστό και Κομμό, κοντά στο Καμηλάρι, ωστόσο εκτός οικισμού, λόγω της μεγάλης κλίμακας του προβλεπόμενου κτιρίου και της παραγωγικής του χρήσης.

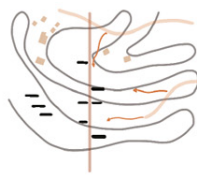
ΣΥΝΘΕΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΘΕΣΕΙΣ

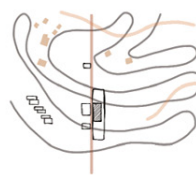
ανάγλυφο εδάφους και δρόμοι

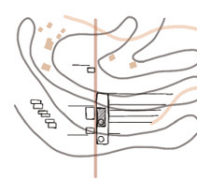
προσβάσεις και νοητός άξονας Ψηλορείτη- Αστερουσίων

άξονας ως πόλος έλξης

δημιουργία όγκων

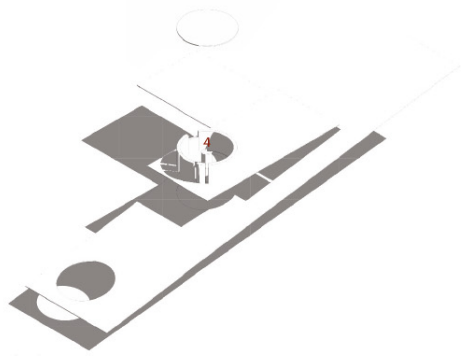

προσθήκη κυλινδρικών και αναλημματικών τοίχων

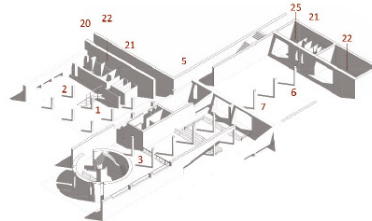

σχέση με έδαφος - συνέχεια τοπίου

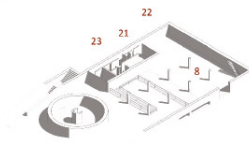
Οι συνθετικές αρχές που οδήγησαν στην τελική μορφή του συγκροτήματος προκύπτουν λαμβάνοντας υπόψη το ανάγλυφο του εδάφους, για την επίτευξη του βαρυντικού μοντέλου. Η τελική μορφή του συγκροτήματος διαμορφώνεται λαμβάνοντας υπόψη τους δρόμους και κατ' επέκταση τις προσβάσεις στο οικόπεδο. Επιπλέον χαράσσεται νοητός άξονας που συνδέει οπτικά τα δύο βουνά, του Ψηλορείτη και των Αστερουσίων, ανεμπόδιστα και λαμβάνει τον ρόλο της κύριας διαδρομής (άξονας Βορρά - Νότου). Οι διάφορες λειτουργίες, με δημόσιο και παραγωγικό χαρακτήρα, έρχονται εκατέρωθεν του άξονα, που δρα ως πόλος έλξης, ενώ λειτουργίες που απαιτούν περισσότερη ιδιωτικότητα έρχονται σε απόσταση από αυτόν, αλλά πάντα κάθετα. Η ραχοκοκαλιά που δέχεται τις διάφορες λειτουργίες εμπνέεται και από το φυτό της ασκελετούρας, που εμφανίζεται συχνά στη βλάστηση της περιοχής. Στη σύνθεση προστίθενται δύο κυλινδρικές μορφές, που διαπερνούν τους ορθοκανονικούς όγκους. Προκειμένου να επιτευχθεί η ένταξη των κτιρίων στο τοπίο και η συνέχειά του, το βασικό κτίριο παραγωγής εισχωρεί στο έδαφος και διαμορφώνονται, κατά περίπτωση, υπόσκαφα τμήματα. Η σύνθεση συμπληρώνεται με αναλημματικούς τοίχους.

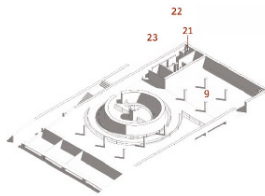
ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ | επίπεδο +5.40

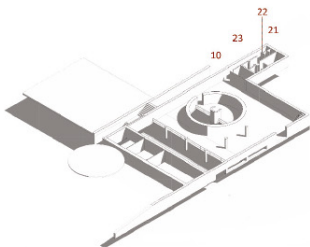
ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ | επίπεδο ±0.00

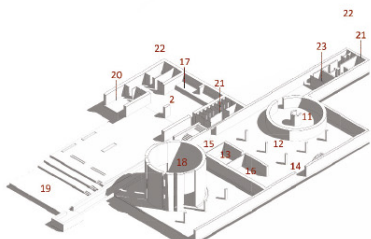
ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ | επίπεδο -3.00

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ | επίπεδο -6.00

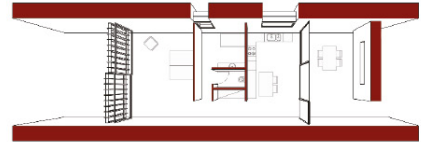

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ | επίπεδο -9.00

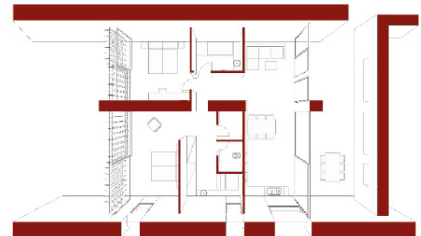

ΟΙΝΟΠΟΙΕΙΟ | επίπεδο -12.00

1. υποδοχή
2. εστιατήριο
3. χώρος ξενάγησης
4. χώρος γευσιγνωσίας
5. διάκλιση
6. παραλαβή πρώτης ύλης
7. εκροισιμός
8. γλευκοποίηση και πτεστήρια
9. απολάσπιση και πτεστήρια
10. γλευκοποίηση
11. κλάρι
12. δεξαμενές αποθήκευσης
13. εμφιάλωση
14. παραλαβή προϊόντος
15. ημείο
16. κοιμιστοποίηση
17. παραγωγή ρακίς
18. κάρτα-πυλτήριο
19. υπαίθριος χώρος εκδηλώσεων
20. παρασκευαστήριο
21. wc
22. βοηθητικοί χώροι
23. Η/Μ εγκαταστάσεις
24. χώρος στάθμευσης
25. χώρος προσωπικού
26. κατουρίες
27. περίπτερο

ΚΑΤΟΙΚΙΑ | τυπολογία Α
60 τ.μ.

ΚΑΤΟΙΚΙΑ | τυπολογία Β
120 τ.μ.

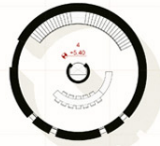
ΚΑΤΟΙΚΙΑ | τυπολογία Β - παραλλαγή
120 τ.μ.

Ο σχεδιασμός αποσκοπεί σε μια σύνθεση λειτουργιών που συνδυάζει τον παραγωγικό τομέα, με την επίσκεψη, δραστηριοποίηση και φιλοξενία κοινού στα πλαίσια ενός εναλλακτικού τουρισμού. Επομένως, το κτιριολογικό πρόγραμμα αποτελείται από την παραγωγή, τους χώρους επίσκεψης και τις 6 κατοικίες φιλοξενίας.

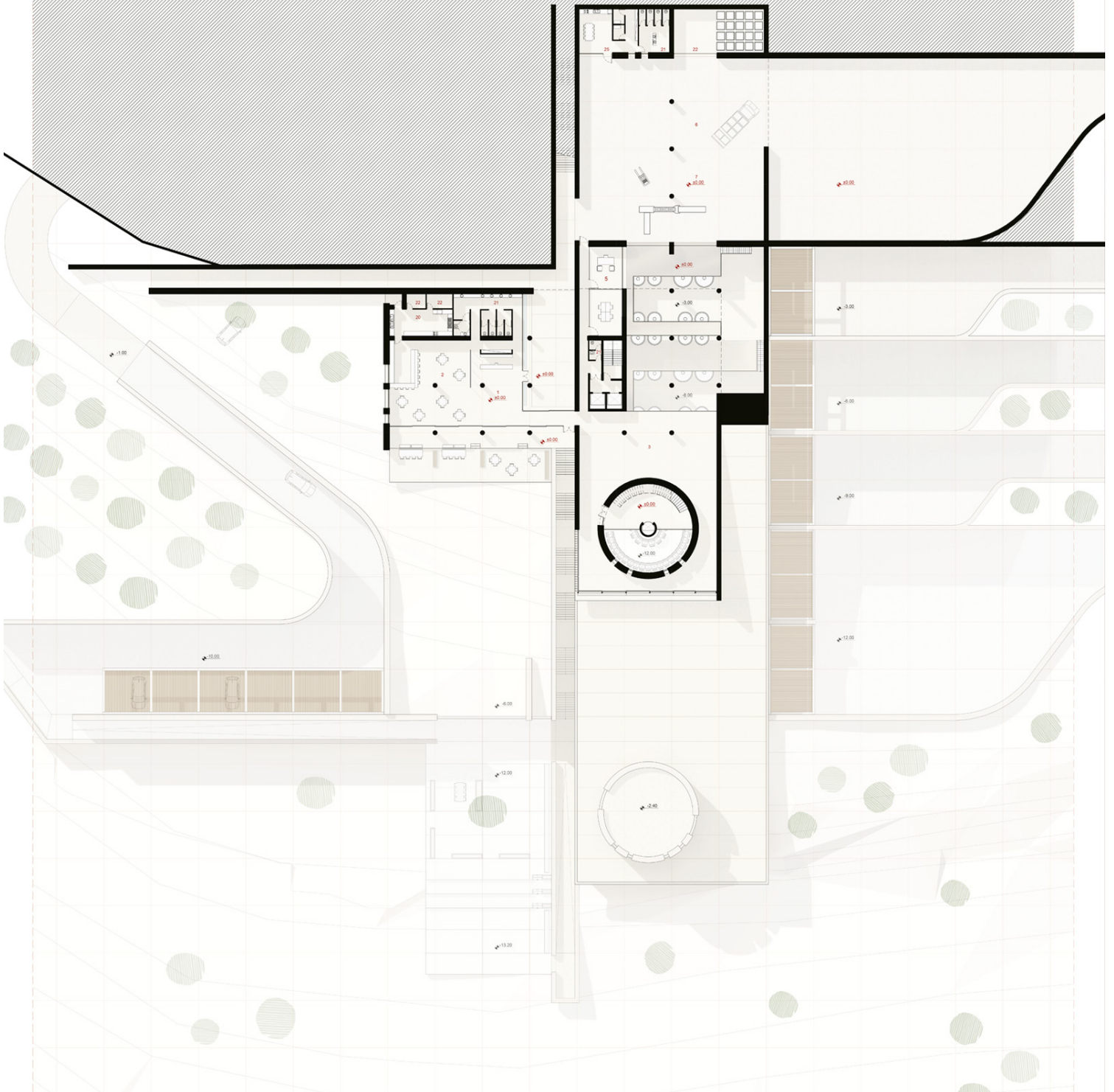

ΚΑΤΩΨΗ ΣΤΑΘΜΗΣ +9.00

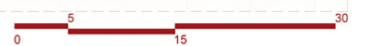
ΚΑΤΩΨΗ ΣΤΑΘΜΗΣ +5.40

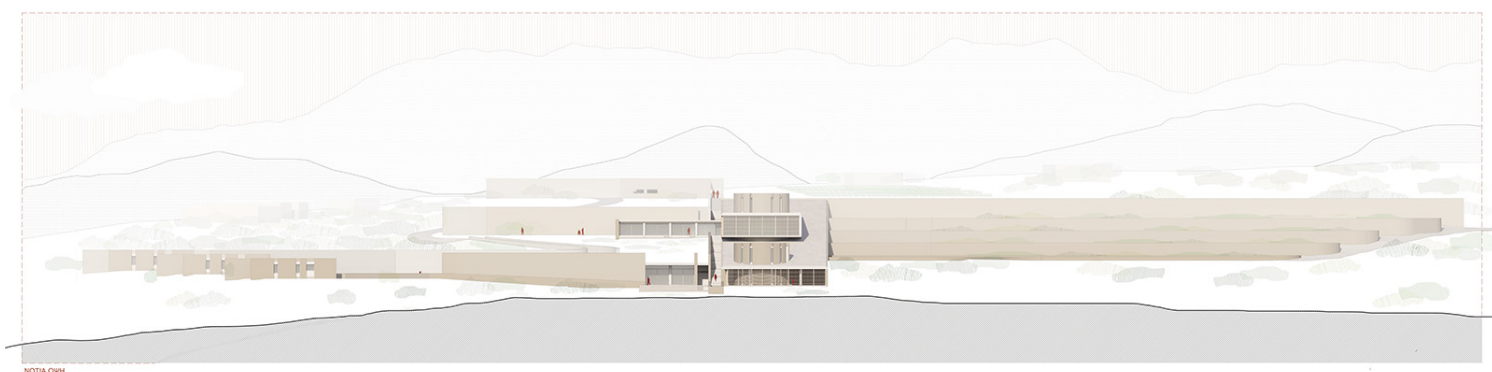
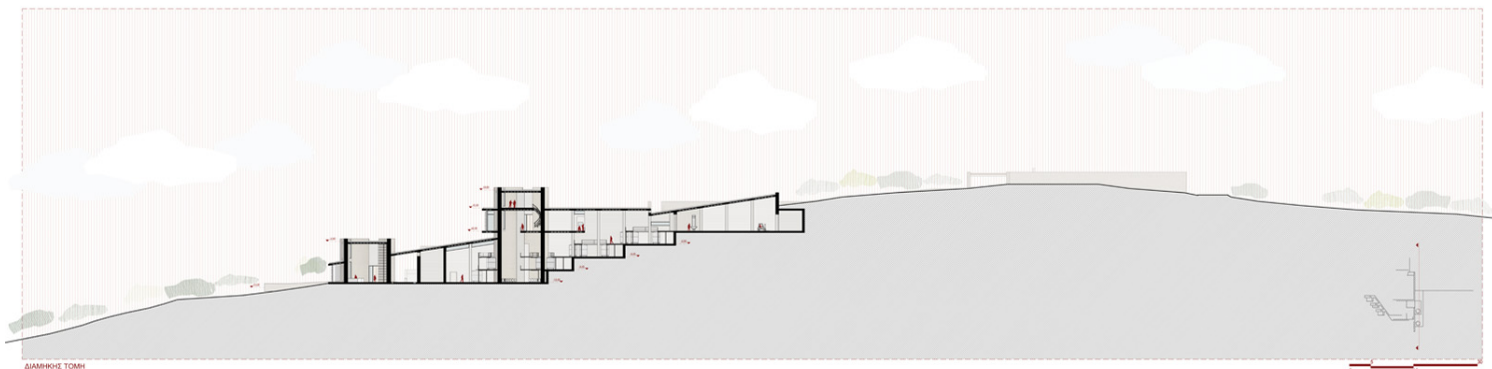
1.υποδοχή 2.εστιατόριο 3.χώρος ξενάγησης 4.χώρος γευσιγνωσίας 5.διοίκηση 6.παρακαθή πρώτης όλης 7.εργασιασμός 8.γλυκεποίηση και πιεστήρια 9.απολάτωση και πιεστήρια 10.γλυκεποίηση 11.κελδράι 12.ξεζαμέντες αποθήκευσης 13.εμφιάλωση 14.παρακαθή προϊόντος 15.χημείο 16.κομπουστοποίηση 17.παραγωγή ρακίς 18.κάβα-πιυλητήριο 19.υπαίθριος χώρος εκδηλώσεων 20.παρασκευαστήριο 21.wc 22.βοηθητικοί χώροι 23.ΗΜ εγκαταστάσεις 24.χώρος στάθμευσης 25.χώρος προοιπτικού 26.κατοικίες 27.περίπτερο

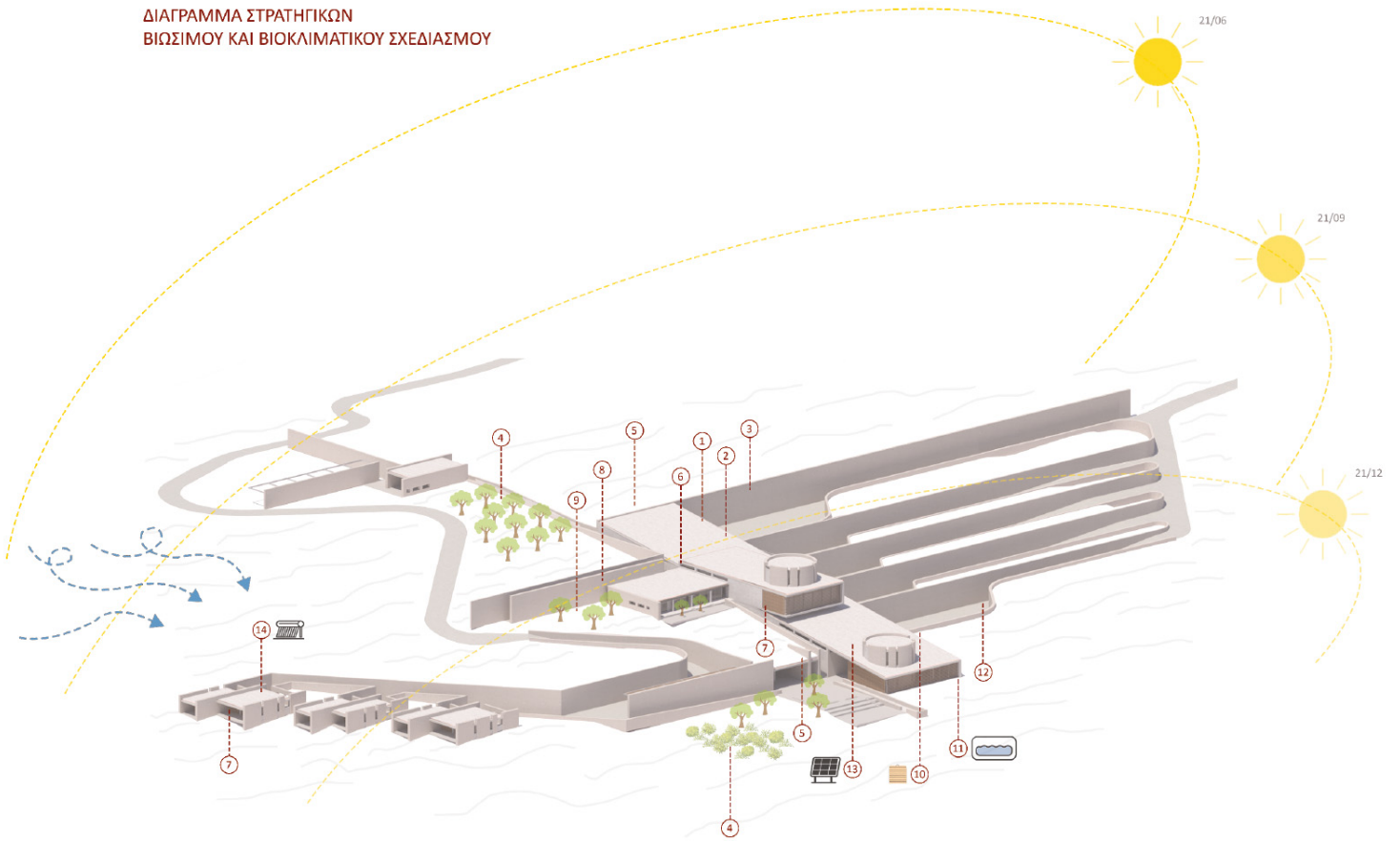
ΚΑΤΩΨΗ ΣΤΑΘΜΗΣ ±0.00

Το βασικό κτίριο της σύνθεσης περιλαμβάνει την παραγωγή και την ξενάγηση. Χωρίζεται σε 5 βασικά επίπεδα, τα οποία βρίσκονται σε συνέχεια το ένα με το άλλο, προκειμένου να παραλάβει τα στάδια της βαρυντικής οιοποίησης. Για τις κατοικίες έχουν δημιουργηθεί δύο τύποι, Α και Β, που συναντώνται σε επανάληψη στο οικόπεδο.

**ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ
ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΚΑΙ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ**

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΒΙΩΣΙΜΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

1. βαρυντικό μοντέλο οινόποιησης- αποφυγή χρήσης αντλιών
2. ομαλή ένταξη κτιρίου στο τοπογραφικό ανάγλυφο
3. χρήση υλικών τοπικής προέλευσης
4. διατήρηση φυσικού περιβάλλοντος (ελαιώνες - θαμνώδης βλάστηση)
5. πράσινα δώματα (απορρόφηση ομβρίων υδάτων- αποκατάσταση ανάγλυφου)

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΑ ΦΙΛΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ

10. διαχείριση υποπροϊόντων τρύγου (κάδοι κομποστοποίησης)
11. δεξαμενή συλλογής ομβρίων υδάτων
12. διαχείριση υγρών αποβλήτων

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΒΙΟΚΛΙΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

5. πράσινα δώματα και υπόσκαφα τμήματα κτιρίου (θερμική αδράνεια- βελτίωση μικροκλίματος)
6. φεγγίτες με βόρειο, δυτικό και ανατολικό προσανατολισμό (ελεγχόμενος φυσικός αερισμός)
7. περσίδες (οριζόντιες) σε νότια και (κατακόρυφες) σε δυτική όψη (σκιασμός μεγάλων ανοιγμάτων)
8. μέτωπο προς δυσμενείς προσανατολισμούς (βορράς) (ανεμοπροστασία)
9. αειθαλή δέντρα (ανεμοπροστασία τον χειμώνα- σκιασμός το καλοκαίρι)

Α.Π.Ε.

13. δυνατότητα ενσωμάτωσης φωτοβολταϊκών συλλεκτών (ηλεκτρική ενέργεια)
14. δυνατότητα ενσωμάτωσης ηλιακών συλλεκτών κενού (ζεστό νερό)

